

Απαιτείται Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΡΕΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ: Υπάρχει περιθώριο για αύξηση της διαφάνειας στο δημόσιο τομέα

Αναλαμβάνει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους σε ένα δύσκολο οικονομικό κλίμα. Κι αυτό επιβάλλει όπως δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη χρηματοοικονομική διαχείριση του Κράτους. Η Ρέα Γεωργίου θεωρεί ότι υποχρέωσή της είναι να εξηγήσει στο φερόλογομένο πολίτη πώς αξιοποιείται σωστά το δημόσιο χρήμα και τονίζει πως υπάρχει μεγάλο περιθώριο για αύξηση της διαφάνειας στο δημόσιο τομέα.

Δύσκολη εποχή για να αναλαμβάνει κανείς το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας; Το σημερινό δύσκολο οικονομικό κλίμα κατά το οποίο αναλαμβάνω το Γενικό Λογιστήριο επιβάλλει όπως δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη χρηματοοικονομική διαχείριση του Κράτους. Θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι η αξία των υπηρεσιών που προσφέρονται είναι ανάλογη με το αντίτιμο που καταβάλλουν οι φορολογούμενοι και οι χρήστες των υπηρεσιών αυτών. Το Γενικό Λογιστήριο με τη διάρθρωση που έχει στη Δημόσια Υπηρεσία, δηλαδή στελεχώνοντας τα Υπουργεία - Τμήματα - Υπηρεσίες του Κράτους με εκπαιδευμένο προσωπικό καθώς και το πρόσωπα που έχει από το σύνταγμα για τη νόμιμη και υπεύθυνη διαχείριση των χρηματοοικονομικών λειτουργιών του Κράτους, βρίσκεται σε μοναδική θέση για να συμβάλει στην ενδυνάμωση της χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Κράτους. Είμαστε σε μια εποχή κατά την οποία όλοι ζητούν στοιχεία και μπορεί να πω ότι το Γενικό Λογιστήριο ανταποκρίνεται άμεσα με διαφάνεια και αξιοπιστία για να δίνει αυτή την πληροφόρηση που η σημερινή εποχή απαιτεί.

Ζητούν στοιχεία διότι υπάρχουν υπόνοιες για δια-

Ενίσχυση της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας και της αποδοτικής διαχείρισης των δημόσιων πόρων

σπάθιση δημοσίου χρήματος; Όλα μπορεί κάποιος να τα υποστηρίξει. Θεωρώ ότι επειδή χρησιμοποιούμε δημόσιο χρήμα, πρωταρχικός μας ρόλος είναι να κάνουμε το κάθε τι με διαφάνεια ώστε να μην επιδέχεται παρερμηνειών όπως είναι η πιθανή διασπίτηση ή διαφθορά. Υποχρέωσή μας είναι να εξηγούμε στο φορολογούμενο πολίτη πώς αξιοποιούμε σωστά το δημόσιο χρήμα.

Υπήρχαν περιπτώσεις που δεν έγιναν τα πράγματα με διαφάνεια; Υπάρχει μεγάλο περιθώριο για αύξηση της διαφάνειας στο δημόσιο τομέα στην Κύπρο και το βλέπω και στο εξωτερικό, όπου γίνονται τεράστιες προσπάθειες για αύξηση της διαφάνειας του δημόσιου τομέα.

Υπάρχει κάποιος τομέας που υστερεί πιο έντονα; Δεν θα μπορούσα να κατηγοριοποιήσω συγκεκριμένους τομείς στους οποίους υστερεί το Δημόσιο. Στον τομέα το δικό μου που είναι τα λογιστικά - χρηματοοικονομικά κάνουμε περισσότερες προσπάθειες τώρα για μεγαλύτερη διαφάνεια, αναρτώντας στην ιστοσελίδα μας ό,τι μπορεί ο πολίτης να παίρνει ελεύθερα ούτως ώστε να ικανοποιείται ότι η διαχείριση του δημοσίου χρήματος γίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Είναι οι πολίτες ή οι πολιτικοί που ζητούν να μάθουν; Και οι δύο. Οι πολίτες ζητούν, κυρίως μέσω δημοσιογράφων, πολλά στοιχεία τα οποία βλέπουμε καθημερινά στα Μέσα Ενμέρωσης. Τα περισσότερα από αυτά περιλαμβάνονται στη δημοσιογραφική έκθεση που εκδίδουμε κάθε χρόνο και βρίσκεται στην ιστοσελίδα μας.

Βαρουσιάνη η αποστολή σας τόνοσε ο πρόεδρος Χριστόφιας. Ποια είναι το μεγαλύτερο βάρος; Το μεγαλύτερο βάρος ή καλύτερα η μεγαλύτερη ευθύνη είναι η διατήρηση ενός αξιόπιστου λογιστικού πλαισίου, το οποίο να διασφαλίζει και να υποστηρίζει την ορθή δημοσιοοικονομική και οικονομική διαχείριση του Κράτους.

Χαράσσετε πολιτική ή απλά κάνετε διαχείριση; Το Γενικό Λογιστήριο υποστηρίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική εφαρμογή της δημοσιοοικονομικής και οικονομικής πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στον τομέα αυτό το Γενικό Λογιστήριο είτε βοηθά στη λήψη πολιτικών αποφάσεων με την παροχή σχετικής πληροφόρησης, είτε ακόμη εισιγείται στο Υπουργικό Συμβούλιο μέσω του υπουργού Οικονομικών τη λήψη πολιτικών αποφάσεων.

Πού υστερεί η διαχείριση των χρηματοοικονομικών λειτουργιών του Δημοσίου; Ο τομέας εκείνος ο οποί-

Η άσκηση με βοηθά να έχω ευεξία και ζωντάνια

Με τι αρχές μεγαλώσατε; Οι γονείς μου με μεγάλωσαν μέσα από τις παραδοσιακές αξίες της κυπριακής οικογένειας, όπως αλληλεγγύη προς το συνάνθρωπο, εργατικότητα, τιμιότητα, μετροπρόαθεια, ευγένεια και ειλικρίνεια. **Η οικογένειά σας...** ο σύζυγος και τα δύο μου παιδιά είναι για μένα το μεγάλο μου στήριγμα. Μαζί αντιμετωπίζουμε οποιαδήποτε δυσκολίες προκύψουν και μαζί χαϊρόμαστε τις επιτυχίες μας.

Πώς ξεκουράζεστε; Πριν από δυόμισι περίπου χρόνια ανακάλυψα ένα βιβλίο για το τριάθλο. Μελετώντας διαπίστωσα ότι βρήκα μαζί όλα τα αθλήματα που κατά καιρούς ασκολούμουν, δηλαδή το κολύμπι, την ποδηλασία και το τρέξιμο. Η μεγαλύτερή μου όμως ικανοποίηση ήταν όταν διαπίστωσα ότι υπήρχε

ένα πολύ καλά οργανωμένος όμιλος τριάθλου στη Λευκωσία του οποίου τώρα είμαι μέλος. Το τριάθλο με βοηθά αφάνταστα τόσο σωματικά όσο και πνευματικά. Η άσκηση με βοηθά να έχω ευεξία και ζωντάνια και να είμαι ο καλύτερος εαυτός μου. Μου αρέσει επίσης να διαβάζω βιβλία.

Ο Καβάφης λέει, να εύχεσαι ο δρόμος για την Ιθάκη να 'ναι μακρύς. Ποια είναι η δική σας Ιθάκη; Η δική μου Ιθάκη είναι ο καθορισμός στόχων, μικρών και μεγάλων επαγγελματικών και προσωπικών. Ασφαλιστεί αυτοί αναπροσαρμόζονται συνεχώς ώστε το ταξίδι να είναι μακρινό, πλούσιο σε εμπειρίες και βιώματα, προσφέροντάς μου ταυτόχρονα ευτυχία και ικανοποίηση.

ος χρειάζεται περισσότερο έμφαση για την καλύτερη διαχείριση των χρηματοοικονομικών λειτουργιών του Δημοσίου είναι η διασφάλιση ότι ο πολίτης λαμβάνει υπηρεσίες αξίας αντίστοιχες εκείνης της δαπάνης που έχει πληρώσει (value for money). Λειτουργώντας με γνώμονα την αρχή αυτή, μπορούμε να βελτιώσουμε την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από το Κράτος.

Τι χρειάζεται να γίνει; Ο δημόσιος τομέας είναι αναμφίβολα υπόλογος έναντι των πολιτών και όλων εκείνων που χρησιμοποιούν τις δημόσιες υπηρεσίες. Οι δημόσιοι λειτουργοί και όσοι κατέχουν δημόσιο αξίωμα αντιμετωπίζουν ένα δύσκολο έργο είτε είναι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση ως προϊστάμενοι Υπουργείων / Τμημάτων / Υπηρεσιών, Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου ή Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης είτε συμβάλουν με άλλους ρόλους στη διακυβέρνηση, στην ηγεσία, στην καθοδήγηση και στον έλεγχο των οργανισμών που υπηρετούν. Για να βοηθηθούν στην εκτέλεση των όρων εντολής τους, υπάρχει άμεση και συνεχής ανάγκη όπως οι δημόσιοι λειτουργοί είναι ξεκάθαροι όσον αφορά το σκοπό της διακυβέρνησης και το ρόλο που έχουν να επιτελέσουν. Στο δημόσιο τομέα στην Κύπρο υπάρχουν αρκετά στοιχεία δημοσίων διακυβερνήσεων αλλά βρίσκονται διάσπαρτα σε νομοθεσίες, κανονισμούς ή διοικητικές πράξεις και δεν αποτελούν μέρος ενός ολοκληρωμένου πλαισίου αξιών και αρχών. Γι' αυτό χρειάζεται η εφαρμογή ενός Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης που να διασφαλίζει και ενισχύει τη χρηστή διοίκηση, τη διαφάνεια, την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση των δημόσιων πόρων και την εξυπηρέτηση των πολιτών. Ο κώδικας δεν υποκαθιστά τη νομοθεσία, αλλά συμπληρώνει καλές πρακτικές που υποβοηθούν στην αλλαγή κουλτούρας με κέντρο βάρ-

ος οποίου αποτελεί ένα πρότυπο Σύστημα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αφού είναι το μοναδικό που καλύπτει όλο το φάσμα των δημοσίων συμβάσεων και όλες τις αναθεώρησες αρχές ενός κράτους-μέλους. Το Γενικό Λογιστήριο έχει ορίσει πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο ως η αρμόδια υπηρεσία για την εισαγωγή των Συμφωνιών Πλαισίου, οι οποίες είναι άλλο ένα εργαλείο που σκοπό έχει την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή του πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων στην Κύπρο. Η σύζευξη των ηλεκτρονικών αγορών με τις Συμφωνίες Πλαισίου επιτρέπει για πρώτη φορά στο Γενικό Λογιστήριο να προσφέρει ποιοτικές λύσεις αγοράς σε όλες τις αναθεωρησές αρχές του ευρύτερου δημόσιου τομέα, εξοικονομώντας σημαντικό κόστος συναλλαγής και μειώνοντας το διοικητικό φόρτο.

Πώς επιτυγχάνεται η διατήρηση ενός αξιόπιστου λογιστικού συστήματος; Με σκοπό τη διασφάλιση ορθολογικής δημοσιοοικονομικής και οικονομικής διαχείρισης; Η διατήρηση ενός αξιόπιστου λογιστικού συστήματος βασίζεται σε τρεις πυλώνες: Πρώτο, στο Σύστημα, τους Νόμους και Κανονισμούς, τις δημοσιοοικονομικές οδηγίες, τα λογιστικά πρότυπα δημοσίου τομέα. Δεύτερο στα συστήματα ή μέσα που χρειάζεται για την εκτέλεση των εργασιών του, όπως είναι τα πληροφοριακά λογιστικά συστήματα και τρίτο, στο ανθρώπινο δυναμικό. Αναγνωρίζοντας και η σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές που συντελούνται καθημερινά και λαμβάνοντας υπόψη το δυναμικό τοπίο που έχουμε μπροστά μας, σε συνεργασία με τον Βοηθό Γενικό Λογιστή, έχουμε καταγράψει και στοχοθετήσει τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν ούτως ώστε να διασφαλιστεί ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό λογιστικό σύστημα. Το πρόγραμμα αυτό θα αξιολογηθεί συνεχώς ούτως ώστε

να διασφαλίζεται ότι συνάδει με τους σκοπούς του Γενικού Λογιστηρίου και συνεισφέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα για τους πολίτες και τους χρήστες των υπηρεσιών μας.

Στο επίκεντρο βρίσκεται η μείωση του κρατικού μισθολογίου και τα συνταξιοδοτικά οφέλη. Ποια η δική σας άποψη; Όσον αφορά την αναδιάρθρωση του κρατικού μισθολογίου και του συνταξιοδοτικού θα πρέπει να γίνει μια σοβαρή μελέτη, καλοπίστεος διάλογος με σκοπό να εξερευνηθούν λύσεις. Αν 'ό,τι είμαι σε θέση να γνωρίζω, αναμένεται να ξεκινήσει ένας διάλογος μεταξύ Κυβέρνησης και συνταξιούχων.

Πού υστερεί το σύστημα ελέγχου και τι πρέπει να γίνει; Το σύστημα ελέγχου της χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Κράτους αναμένεται να ενισχυθεί σημαντικά με την εφαρμογή του Πληροφορικού Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP-System) του δημοσίου τομέα. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό εφαρμογών λογισμικού που υποστηρίζουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και λειτουργιών κι αποτελεί ένα εργαλείο ελέγχου, παρακολούθησης και συντονισμού των εργασιών στις κεντρικές και απομακρυσμένες εγκαταστάσεις ενός οργανισμού, με οριζόντια εφαρμογή η οποία θα εξυπηρετήσει ολόκληρο το δημόσιο τομέα. Η εξασφάλιση και εφαρμογή ενός συστήματος ERP θεωρείται αναγκαία για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιοοικονομικού Πλαισίου. Το εν λόγω σύστημα θα υποβοηθήσει, επίσης, στον εκμοντερνισμό του δημόσιου τομέα σε σχέση με την οικονομική διαχείριση, το δημοσιοοικονομικό έλεγχο και τη λογιστική πρακτική και θα έχει ως αποτέλεσμα την αντιμετώπιση των υφιστάμενων εφαρμογών του Γενικού Λογιστηρίου με νέες σύγχρονες και ευέλικτες εφαρμογές.

Το σύστημα... αναμένεται να αποτελέσει μέρος ενός σύγχρονου, εύχρηστου, ομοιογενούς περιβάλλοντος που θα καλύψει το σύνολο των αναγκών του Γενικού Λογιστηρίου και των λοιπών εμπλεκόμενων, με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των αρχών του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιοοικονομικού Πλαισίου, αλλά και της διαμόρφωσης και παρακολούθησης της δημοσιοοικονομικής πολιτικής γενικότερα. Ακόμα, το σύστημα θα είναι εφοδιασμένο με τα κατάλληλα εργαλεία επιχειρηματικής ευφυΐας, ώστε να προσφέρει εξελιγμένη διοικητική πληροφόρηση και υποστήριξη σε θέματα αποφάσεων, κυρίως δημοσιοοικονομικής πολιτικής και διαχείρισης δημοσίου χρέους. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά μας, η υλοποίηση του έργου αυτού θα αρχίσει το 2011 με στόχο την ολοκλήρωσή του το 2015.

Ευελπιστώ ότι περισσότερες γυναίκες θα ανελίσσονται

Έχετε πέραν των 30 χρόνων πείρα στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Δύσκολη η ανέλιξη μιας γυναίκας; Έπρεπε να δουλέψω σκληρά για την ανέλιξη μου αλλά δεν νομίζω ότι ήταν ιδιαίτερα δύσκολο για μένα από οποιοδήποτε άλλο. Χρειάζεται ισχυρή ενθάρρυνση στην εργοδοτική γυναικών σε ψυχρές διευθυντικές θέσεις. Για την ανέλιξη μιας γυναίκας σε ψηλές διευθυντικές θέσεις τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα χρειάζεται μια συλλογική προσπάθεια αρχίζοντας από την οικογένεια και τα αρχικά στάδια της εκπαίδευσης των παιδιών. Το Κράτος μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αλλαγή της κουλτούρας και την πρόωθηση πολιτικών που θα υποβοηθούν στο ισοζύγιο μεταξύ εργασίας και οικογενειακής ζωής. Ασφαλώς ενώ αυτό θα αναπτύσσεται δεν υπάρχει αμφιβολία ότι χρειάζονται γυναίκες-πρότυπα. **Ποια η μεγαλύτερη δυσκολία στη σταδιοδρομία σας;** Η σταδιοδρομία μου χαρακτηρίζεται από μια σταδιακή ανέλιξη του επαγγελματία Λογιστή στο δημόσιο τομέα και ειδικότερα στο Γε-

νικό Λογιστήριο. Προσλήφθηκα στη Δημόσια Υπηρεσία το Φεβρουάριο του 1987 ως Λογιστής, και πέρασα από όλες τις βαθμίδες του Γενικού Λογιστηρίου, δηλαδή του Ανώτερου Λογιστή και του Πρώτου Λογιστή. Τον Αύγουστο του 1999 διορίστηκα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο αξίωμα του Βοηθού Γενικού Λογιστή. Στις 3 Νοεμβρίου 2010 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με διόρισε στο ανώτατο σκαλοπάτι του Γενικού Λογιστηρίου στο αξίωμα του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, που είναι για μένα εξαιρετική τιμή και επαγγελματική καταξίωση. **Ποιους θεωρείτε σταθμούς στην καριέρα σας;** Ο πρώτος κύριος σταθμός στην καριέρα μου ήταν η επιτυχία μου να περάσω τις επαγγελματικές εξετάσεις του Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW) και να γίνω μέλος του. Η επιτυχία αυτή μου άνοιξε τις πόρτες για την περαιτέρω ανέλιξη μου. Οι επόμενοι σημαντικοί σταθμοί στην καριέρα μου είναι οι διορισμοί μου στις συνταγματικές θέσεις του Βοηθού Γενικού Λογιστή και τώρα του Γενικού Λογιστή της Δημο-

κρατίας. Ακόμη ένας σταθμός ήταν όταν το 2001 εκλέχθηκα για δύο χρόνια πρόεδρος του Συνδέσμου Εγκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Σώματος που εκπροσωπεί το λογιστικό επάγγελμα στην Κύπρο. **Νιώθετε ότι πρέπει να πετύχετε ως Γενική Λογίστρια για να ανοίξετε δρόμους στις γυναίκες;** Σίγουρα η επιτυχία από τη θέση που κατέχω είναι για μένα μια μεγάλη πρόκληση και ευελπιστώ ότι ολόένα και περισσότερες γυναίκες θα ανελίσσονται και θα αναλαμβάνουν αξιώματα στη δημόσια ζωή του τόπου. **Είστε μέλος του Διαχειριστικού Συμβουλίου της Σχολής Μισοί Λεμύθου.** Ως μέλος του Διαχειριστικού Συμβουλίου της Σχολής Μισοί Λεμύθου έχω εντυπωσιαστεί από τη διορατικότητα του μεγάλου ευεργετή Δημοσθένη Μισοί. Η εμπειρία μου να ιδρύσει Σχολή στη Λεμύθου το 1912 και να προσφέρει στους νέους της εποχής εκείνης τη δυνατότητα να μορφωθούν υπήρξε καθοριστική τόσο για τη ζωή τους όσο και για την κυπριακή κοινωνία γενικότερα. Ο αείμνητος Δημοσθένης Μισοίς ανήκει αναμ-

φίβολα στους μεγαλύτερους εθνικούς μας ευεργετές. Η διορατικότητά του ήταν σε τέτοιο βαθμό όπου εκατό σχεδόν χρόνια μετά, η λειτουργία της Σχολής Μισοί Λεμύθου να διατηρείται απόσποκα χάρη στην επένδυσή που διασφάλισε ο μεγαλοεργετής, ούτως ώστε να παρέχει ικανοποιητικό εισόδημα για τη λειτουργία και συντήρηση της Σχολής. **Τι σας άφνησε η εμπειρία ως μέλος του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄;** Ως μέλος του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ εδώ και 1½ περίπου χρόνια νιώθω ιδιαίτερα τυχερή που βρίσκομαι μεταξύ ανθρώπων που έχουν ζήσει την ιστορία της Κύπρου από την ίδρυση της Δημοκρατίας δίπλα από τον αείμνηστο Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Με εντυπωσιάζει η περιγραφή πραγματικών γεγονότων που διαδραματίστηκαν τότε και που δεν έχω διαβάσει σε ιστορικά βιβλία. Το 'ίδρυμα εκτελεί ένα πολύ αξιόλογο πολιτιστικό και ιστορικό έργο με το Βυζαντινό Μουσείο, την Πανακτική και τη Βιβλιοθήκη να συντηρούν έργα ανεκτίμητης αξίας.

